

ĀBRAHĀMA TICĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Moz. 15:6, 2. Sam. 11, 12, Rom. 3:20, 31, 4:1-17, Gal. 3:21-23, 1. Jāņa 3:4.

ATMIŅAS PANTS:

“Vai tā mēs caur ticību iznīcinām bauslību? Nē, taču! Mēs bauslību apstiprinām.” (Rom. 3:31)

Daudzos veidos Rom. 4. nodaļa apspriež pamatu Bībeles mācībai par taisnošanu tikai ticībā un aizskar to, ar ko arī sākās reformācija. Patiešām, pirms 500 gadiem šajā nedēļā viss sākās ar Luteru, un uzticīgie protestanti nekad nav skatījušies atpakaļ.

Izmantojot Ābrahāmu – svētuma un tikumības paraugu – kā piemēru kādam, kam ir jātiek glābtam žēlastībā bez bauslības darbiem, Pāvils lasītājam neatstāj vietu pārpratumiem. Ja cilvēka vislabākie darbi un likuma ievērošana nav pietiekama, lai taisnotu viņu Dieva priekšā, kāda tad ir viņa cerība? Ja Ābrahāmam tas notika žēlastībā, tad tā jābūt arī ar ikvienu citu, vai tas būtu jūds vai pagāns.

Rom. 4. nodaļā Pāvils atklāj trīs galvenos glābšanas plāna posmus: (1) dievišķās svētības apsolījums (žēlastības apsolījums), (2) cilvēka atsaukšanās šim apsolījumam (atsaukšanās ticībā) un (3) dievišķs paziņojums par taisnošanu, kas piešķirts tiem, kas tic (taisnošana). Tā tas darbojās Ābrahāmam, un tā tas darbojas mums.

Ir svarīgi atcerēties, ka Pāvilam glābšana notika žēlastībā. Tā mums tiek iedota, kaut arī mēs neesam to pelnījuši. Ja mēs to būtu pelnījuši, tad mums tā pienāktos, un, ja mums tā pienāktos, tad tas būtu parāds, nevis dāvana. Tik kritušām un samaitātām būtnēm kā mums glābšana var būt tikai dāvana.

Lai pierādītu šo domu par glābšanu tikai ticībā, Pāvils aiziet līdz pat 1. Mozus grāmatai, citējot 1. Moz. 15:6 – “Un viņš ticēja Kungam, un tas tika pieskaitīts viņam par taisnību.” Šī ir viena no pirmajām vietām Bībeles lappusēs, kur ir minēta taisnošana ticībā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. novembrī.

Likums

Izlasi Rom. 3:31. Kāda ir šeit izteiktā Pāvila doma? Kāpēc tas ir tik svarīgi mums kā adventistiem? _____

Šajos pantos Pāvils emocionāli apliecina, ka ticība neatceļ Dieva likumu. Bet pat tie, kas ievēroja likumu, pat visu Vecās Derības likumu kopumu, nebija tāpēc glābti. Vecās Derības reliģija, tāpat kā Jaunā Derība, vienmēr ir bijusi žēlastības reliģija, kas grēciniekiem dota ticībā.

Izlasi Rom. 4:1-8. Kā tas parāda, ka pat Vecajā Derībā glābšana notika ticībā, nevis ar likuma darbiem? _____

Saskaņā ar šo Vecās Derības stāstījumu Ābrahāms tika uzskatīts par taisnu, jo viņš "ticēja Dievam". Tāpēc Vecā Derība pati par sevi māca taisnošanu ticībā. Tāpēc jebkurš apgalvojums, ka ticība "atceļ" (grieķu val. "katargeo" – "padarīt nevajadzīgu", "atzīt par spēkā neesošu") likumu, ir nepareizs; glābšana ticībā lielā mērā ir daļa no Vecās Derības. Viscaur tajā tiek mācīta žēlastība. Kas, piemēram, bija viss svētnīcas rituāls, ja ne atainojums tam, kā grēcinieks tiek glābts, ne ar saviem darbiem, bet ar aizvietojošo nāvi viņa vietā?

Kas vēl var izskaidrot, kā Dāvidam tika piedots pēc zemiskās dēkas ar Batšebu? Tā noteikti nebija likuma ievērošana, kas viņu glāba, jo viņš bija pārkāpis ļoti daudzus likuma principus. Ja Dāvids varēja tikt glābts, pateicoties likumam, tad viņš noteikti nebija glābts.

Pāvils izmanto dievišķās labvēlības atjaunošanu Dāvidam kā piemēru taisnošanai ticībā. Piedošana ir Dieva žēlastības darbs. Šeit ir vēl viens piemērs no Vecās Derības par taisnošanu ticībā. Tomēr, lai arī cik formāli daudzi bija Israēlā kļuvuši, jūdu reliģija vienmēr ir bijusi žēlastības reliģija. Burta kalpība bija tās izkropļojums, nevis pamats.

Pakavējies dažas minūtes pie Dāvida grēka un atjaunošanas (2. Sam. 11, 12; Ps. 51). Kādu cerību no šī skumjā stāsta tu vari gūt sev? Vai šeit ir kāda mācība, kā mums draudzē vajadzētu izturēties pret tiem, kas ir krituši? _____

Parāds vai žēlastība?

Jautājums, ko Pāvils šeit risina, ir kaut kas daudz vairāk nekā tikai teoloģija. Tas aiziet līdz glābšanas un attiecību ar Dievu pašai sirdij un dvēselei. Ja kāds uzskata, ka pieņemšana ir jānopelna – jāsasniedz noteikts standarts, pirms viņam var piedot –, tad cik dabiski ir pievērsties sev un skatīties uz sevi un saviem darbiem. Reliģija var kļūt pārmērīgi vērsta uz sevi, kas mums nemaz nav vajadzīgs.

Pretēji tam, ja kāds aptver labo ziņu, ka taisnošana ir pilnībā nepelnīta dāvana no Dieva, cik daudz vieglāk un dabiskāk šim cilvēkam ir pievērst savu skatu Dieva mīlestībai un žēlastībai, nevis sev.

Un galu galā kurš visdrīzāk atspoguļos Dieva mīlestību un raksturu – tas, kurš ir iegrimis sevī, vai tas, kurš dzīvo Dievā?

Izlasi Rom. 4:6-8. Kā Pāvils šeit paplašina tēmu par taisnošanu ticībā? _____

“Grēciniekam ir jānāk pie ticības Kristum, jāpieķeras Viņa nopelnam, jāuzliek savi grēki Grēku Nesējam un jāsaņem Viņa piedošana. Šī iemesla dēļ Kristus nāca uz šo pasauli. Tādējādi Kristus taisnība tiek uzlikta nožēlojošam, ticīgam grēciniekam. Viņš kļūst par ķēnišķīgās ģimenes locekli.” (E. Vaita “Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 215. lpp.)

Tad Pāvils turpina, paskaidrojot, ka glābšana ticībā nav tikai jūdiem, bet arī pagāniem (Rom. 4:9-12). Būtībā Ābrahāms nemaz nebija jūds. Viņa senči bija pagāni (Joz. 24:2). Dalīšana pagānos un jūdus tajā laikā nepastāvēja. Kad Ābrahāms tika taisnots (1. Moz. 15:6), viņš pat nebija apgraizīts. Tādējādi Ābrahāms kļuva par tēvu gan apgraizītajiem, gan neapgraizītajiem, kā arī par ērtu paraugu Pāvilam, lai ilustrētu savu domu par glābšanas universālo raksturu. Kristus nāve bija domāta ikvienam, neskatoties uz rasi vai tautību (Ebr. 2:9).

Pārdomājot krusta universālo raksturu un ko krusts mums atklāj par katra cilvēka vērtību, kāpēc rasistiski, etniski vai nacionāli aizspriedumi ir tik briesmīgi? Kā mēs varam mācīties saskatīt, kur mums pašiem ir šādi aizspriedumi un tad Dieva žēlastībā tos iztīrīt no sava prāta? _____

Apsolījums

Šajā dienā pirms 500 gadiem Mārtiņš Luters piekāra 95 tēzes pie Vitenbergas baznīcas durvīm. Cik pārsteidzoši, ka arī šodienas tēma skar pašu sirdi glābšanai ticībā.

Rom. 4:13 tiek salīdzināts apsolījums un likums. Pāvils mēģina rast savai mācībai par taisnošanu ticībā Vecās Derības pamatu. Viņš atrod paraugu Ābrahāmā, ko visi jūdi pieņēma kā savu priekšteci. Pieņemšanu jeb taisnošanu Ābrahāms bija saņēmis šķirti no likuma. Dievs bija izteicis Ābrahāmam apsolījumu, ka viņš būs "pasaules mantinieks". Ābrahāms ticēja šim apsolījumam; tas ir, viņš pieņēma lomu, ko tas ietvēra. Rezultātā Dievs pieņēma viņu un strādāja ar viņa starpniecību, lai glābtu pasauli. Tas ir spēcīgs paraugs tam, kā žēlastība darbojas Vecajā Derībā, un tieši tāpēc Pāvils to izmantoja.

Izlasi Rom. 4:14-17. Kā Pāvils šeit turpina parādīt, cik centrāla glābšana ticībā ir Vecajā Derībā? Sk. arī Gal. 3:7-9. _____

Kā mēs minējām sākumā, ir svarīgi atcerēties, kam Pāvils raksta. Šie jūdu ticīgie bija iegrīmuši Vecās Derības likumā, un daudzi bija sākuši uzskatīt, ka viņu glābšana balstās uz to, cik labi viņi ievēro likumu, pat ja tas nebija tas, ko mācīja Vecā Derība.

Mēģinot labot šo nepareizo izpratni, Pāvils skaidro, ka Ābrahāms – pat pirms likuma došanas Sinaja kalnā – saņēma apsolījumus nevis pēc likuma darbiem (kas būtu visai sarežģīti, jo likums – visa Tora un ceremoniālā sistēma – vēl nebija iedibināts), bet ticībā.

Ja Pāvils šeit atsauca tikai uz morāles likumu, kas principu veidā pastāvēja arī pirms Sinaja, doma paliek tā pati vai pat nostiprinās. Meklējot Dieva apsolījumu likumā, kā Pāvils raksta, ticība kļūst tukša, pat nederīga. Šie ir spēcīgi vārdi, bet viņa doma ir, ka ticība glābj, bet likums nosoda. Viņš mēģina izskaidrot, cik veltīgi ir meklēt glābšanu tajā, kas nes pazudināšanu. Mēs visi, jūdi un pagāni, esam pārkāpuši likumu un tāpēc mums visiem ir vajadzīgs tas pats, kas Ābrahāmam: Jēzus glābjošā taisnība, kas mums piešķirta ticībā. Tieši šī patiesība visbeidzot noveda pie protestantu reformācijas.

Likums un ticība

Kā mēs Pāvila rakstos uzzinājām vakar, Dieva rīcība ar Ābrahāmu pierādīja, ka glābšana atrodama žēlastības apsolījumā, nevis likumā. Tāpēc, ja jūdi vēlētos tikt glābti, viņiem būtu jāpārstāj uzticēties saviem glābšanas darbiem un jāpieņem Ābrahāma apsolījums, kas nu piepildījies Mesijas nākšanā. Tas vienādi attiecas uz visiem, gan jūdiem, gan pagāniem, kas domā, ka viņu "labie" darbi ir viss, kas ir vajadzīgs, lai darītu viņus taisnus Dieva priekšā.

"Princips, ka cilvēks var izglābt sevi ar saviem darbiem, ir pamatā jebkurai pagānu reliģijai. [...] Kur vien tas notiek, cilvēkiem nav aizsardzības pret grēku."
(E. Vaita "Laikmetu ilgas", 35., 36. lpp.) Ko tas nozīmē? Kāpēc ideja, ka mēs varam izglābt sevi ar saviem darbiem, atstāj mūs atvērtus grēkam? _____

Kā Pāvils izskaidroja attiecības starp likumu un ticību Vēstulē galatiešiem?
Gal. 3:21-23. _____

Ja vispār ir bijis likums, kas var piešķirt dzīvību, tad tas noteikti ir bijis Dieva likums. Un tomēr Pāvils skaidro, ka neviens likums nevar dot dzīvību, pat ne Dieva likums, jo visi ir pārkāpuši šo likumu un tādējādi nosodījuši.

Bet ticības apsolījums, kas daudz pilnīgāk ir atklājies Kristū, atbrīvo visus, kas tic, no atrašanās "zem likuma", tas ir, no nosodījuma un nastas, cenšoties nopelnīt glābšanu caur to. Likums kļūst par nastu, kad tas tiek atklāts bez ticības, bez žēlastības, jo bez ticības, bez žēlastības, bez taisnības, kas nāk no ticības, atrašanās zem likuma nozīmē atrasties zem grēka nastas un soda.

Cik centrāla ir taisnošana ticībā tavā dzīvē? Ko tu vari darīt, lai pārliecinātos, ka to nenomāc citi patiesības aspekti, līdz tādām līmenim, kur tu zaudē skatu no šīs svarīgās mācības? Galu galā kas labs ir šajās citās mācībās bez šīs vienas? _____

Likums un grēks

Mēs bieži dzirdam cilvēkus sakām, ka Jaunajā Derībā likums ir atcelts, un tad viņi citē pantus, kas, pēc viņu domām, pierāda šo viedokli. Ne loģika, ne teoloģija aiz šī apgalvojuma tomēr nav visai veselīga.

Izlasi 1. Jāņa 2:3-6, 3:4 un Rom. 3:20. Ko šie panti mums stāsta par attiecībām starp likumu un grēku? _____

Pirms dažiem simtiem gadu īru rakstnieks Džonatans Svifts rakstīja: "Bet vai kāds teiktu, ka, ja vārdi "dzeršana", "krāpšana", "melošana", "zagšana" ar Parlamenta lēmumu būtu izņemti no angļu valodas un vārdnīcām, mums visiem vajadzētu nākamajā rītā pamosties atturīgiem, godīgiem un taisniem, kā arī patiesības mīlētājiem? Vai tās ir godīgas sekas?" (Jonathan Swift „A Modest Proposal and Other Satires” (New York: Prometheus Books, 1995), 205. lpp.)

Tādā pašā veidā, ja Dieva likums ir atcelts, tad kāpēc melošana, slepkavība un zagšana vēl joprojām ir grēcīga vai nepareiza? Ja Dieva likums ir izmainīts, tad grēka definīcija arī ir jāmaina. Vai, ja Dieva likums ir atcelts, tad arī grēkam jābūt atceltam, bet kurš gan tam tic? (Sk. arī 1. Jāņa 1:7-10, Jēk. 1:14, 15.)

Jaunajā Derībā ir gan likums, gan evaņģēlijs. Likums parāda, ka grēks ir. Evaņģēlijs norāda uz šī grēka dziedināšanas līdzekli, kas ir Jēzus nāve un augšāmcelšanās. Ja nav likuma, tad nav grēka, un no kā tad mēs tiekam glābti? Evaņģēlijam dod jēgu tikai likuma un tā nepārtrauktās spēkā esamības konteksts.

Mēs bieži dzirdam, ka krusts ir atcēlis likumu. Tas drīzāk ir ironiski, jo krusts tieši parāda, ka likums nevar tikt atcelts vai izmainīts. Ja Dievs neatceļ un pat neizmaina likumu, pirms Kristus nomira pie krusta, kāpēc to darīt pēc tam? Kāpēc neatbrīvojies no likuma pēc tam, kad cilvēce grēkoja un tādējādi aiztaupīja cilvēcei likumīgu sodu, ko nes likuma pārkāpšana? Ja tā, tad Jēzum nekad nebūtu jāmirst. Jēzus nāve parāda, ka, ja likumu varētu izmainīt vai atcelt, tad to vajadzētu darīt pirms krusta nāves, nevis pēc tam. Tādējādi nekas neparāda likuma spēkā esamību vairāk kā Jēzus nāve – nāve, kas notika tikai tāpēc, ka likumu nevarēja mainīt. Ja likumu varētu izmainīt, lai pietuvotos mūsu kritušajam stāvoklim, vai tas nebūtu bijis labāks risinājums grēka problēmai nekā Jēzus nāve?

Ja nebūtu dievišķa likuma pret laulības pārkāpšanu, vai tad šī rīcība izraisītu mazāk sāpju tiem, kas ir tās upuri? Kā tava atbilde palīdz saprast, kāpēc Dieva likums vēl joprojām ir spēkā? Kāda ir bijusi tava personīgā pieredze ar Dieva likuma pārkāpšanas sekām? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā "Izmeklētas vēstis" 1. sēj. nodaļu "Kristus – vēsts centrs", 388. lpp., grāmatā "Sentēvi un pravieši" nodaļu "Likums un derības", 363., 364. lpp., grāmatā "Laikmetu ilgas" nodaļas "Kalna svētruna", 307., 308. lpp., "Cīņa", 608. lpp., "Ir piepildīts", 762., 763. lpp.

"Kas dara darbu, tam alga netiek aprēķināta pēc žēlastības, bet gan pēc tā, kas pienākas." (4:4) Apustulis šeit paskaidro citēto pantu (1. Moz. 15:4-6), lai no tā izsecinātu un pierādītu, ka taisnošana notiek ticībā, nevis ar darbiem. To viņš pirmkārt dara, izskaidrojot nozīmi vārdiem 'tas viņam tika pieskaitīts par taisnību'. Šie vārdi paskaidro, ka Dievs pieņem grēcinieku žēlastībā un nevis viņa darbu dēļ." (Mārtiņš Lutērs "Commentary on Romans", 82. lpp.)

"Ja sātans var gūt panākumus, vadot cilvēku pie savu paša darbu kā taisnības un nopelna vērtēšanas, viņš zina, ka viņš var viņu uzvarēt ar savām kārdināšanām un padarīt viņu par savu upuri un laupījumu. [...] Noslaciniet durvju stenderes ar Golgātas Jēra asinīm, un jūs būsiet drošībā." (E. Vaita "Advent Review and Sabbath Herald", 1889. gada 3. sept.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāpēc ir tik svarīgi saprast glābšanu tikai ticībā, bez likuma darbiem? No kāda veida kļūdām šīs zināšanas var mūs pasargāt? Kādas briesmas sagaida tos, kas zaudē no skata šo svarīgo Bībeles mācību?

2. Kādus vēl iemeslus tu vari nosaukt Dieva likuma spēkā esamībai, pat ja mēs saprotam, ka likums un paklausība nav tas, kas mūs glābj?

3. Galvenais reformācijas jautājums ir: kā mēs tiekam glābti? Kādos veidos mēs varam atklāti un tieši runāt par atšķirībām starp protestantiem un katoļiem šajā svarīgajā jautājumā, nevienam personīgi neuzbrūkot?

4. Kā taisnoti grēcinieki mēs esam padarīti par žēlastības un nepelnītas labvēlības saņēmējiem no Dieva, pret kuru esam grēkojuši. Kā šim faktam vajadzētu ietekmēt to, kā mēs izturamies pret citiem? Cik pilni žēlastības un labvēlības mēs esam pret tiem, kas mums ir izdarījuši pāri un nav pelnījuši mūsu žēlastību un labvēlību?